

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: *Světlá stezka – důvody neúspěchu* (Ústav politologie, FF UK, 2011, stran 63)

Autorka: Denisa Čermáková

Denisa Čermáková si pro svou diplomovou práci vybrala velmi zajímavé a stále aktuální téma, totiž neúspěch maoismem inspirovaných povstalců v Peru v 80. a 90. letech a jejich pokusu využít kombinace problémové demokratizace země a paralelní ekonomické krize k ustavení revolučního režimu v zemi. Studie je logicky a systematicky členěna a není pouhou kompilací všeobecně známých faktů. Čermáková se totiž věnuje i celkem detailnímu a zasvěcenému rozboru protipovstaleckých strategií. Na jejich základě pak Čermáková stanovuje jasně formulované a ověřitelné hypotézy, které poté v práci opravdu testuje.

Autorka především analyzuje zásadní změnu v peruánském politickém životě, kterou znamenal nástup Alberta Fujimoriho k moci v roce 1990, po vyhraných volbách a jeho přechod k autoritářskému způsobu vládnutí po roce 1992. Zkoumána je i reakce (negativní) indiánských obyvatel andských údolí, v nichž Světlá stezka působila, na povstalce, kteří si právě obranu zájmů těchto lidí vytkli za svůj cíl. Oba faktory jsou pak zarámovány teorií protipovstaleckého boje, vypracovanou Davidem Galulou.

Práce je zcela v pořádku jak po formální, tak po obsahové stránce. Čermáková v úvodu jasně stanoví výchozí hypotézy, představí strukturu práce a rozebere použitou literaturu a zdroje. S literaturou pracuje profesionálně a studie je prostá žurnalismů, tak obvyklých v řadě studentských textů. Určitou slabinou práce je topornější stylistika, vyznačující se nadměrným používáním trpného rodu. Ovlivnění angličtinou se pak projeví třeba na straně 45, kde se dovíme, že každý Peruánec musel „kolaborovat“ ve válce proti rozvracečům (hodnotově neutrálnější výraz povstalců v situaci, kdy nejde o přímé citování konkrétního dokumentu by byl asi vhodnější).

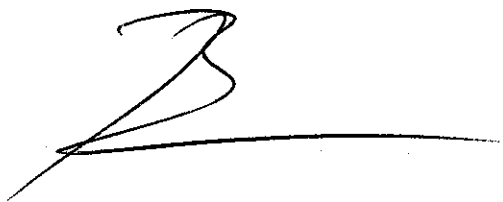
V případě konkrétního rozboru peruánské situace v posledních dvaceti letech minulého století, popisuje Čermáková nejprve původní guerillové skupiny, neúspěšně působící v 60. letech a to, co si z jejich aktivit odnesla Světlá stezka. Jako jedinou výtku zde mohu vznést absenci analýzy vlivu peruánského vojenského režimu a jeho reformistických a levicově

orientovaných politik na formování sociálněekonomického prostoru, v němž pak Světlá stezka a MRTA (druhé guerillové hnutí) působili. Jak ukazuje latinskoamerická zkušenost, pozemkové reformy, a peruánský režim generála Velasco Alvarada ji provedl, výrazně snižují palčivost sociálních problémů na venkově a právě o venkov se maoisté, ale také guevaristé, opírají.

Autorčin závěr je jednoznačný. Povstalci nezískali podporu obyvatel, ačkoli ti byli zpočátku silně terorizováni i státními orgány. Až nástup Fujimoriho vedl k uplatnění racionální protipovstalecké strategie, skrz níž se mu povedlo do války proti Světlé stezce zapojit i rolnické milice. V případě porovnání Fujimoriho strategie s Galuovými doporučeními, která peruánský prezident patrně nečetl, dochází autorka k závěru, že tyto byly uplatněny částečně, ale v zásadě úspěšně. Ani Fujimoriho autoritářství nebylo samo o sobě dostatečné. Klíčový tak byl odklon indiánských rolníků od povstalců, způsobený jak terorem Světlé stezky, tak účinnou státní politikou, realizovanou v 90. letech.

Navrhuji známku: **výborně**

Radek Buben

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of a large, looped initial 'B' followed by a long horizontal stroke.